

รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์
เรื่อง

รูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กในชุมชนโคกโคเต่า
อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
Model of development quality of life for children
in the Kokokao community, Muang District, Suphanburi Province

ผศ.ดร.ฉัตรชัย บุษบงค์
นางสาวพรพิมล นามวงศ์
นางสาวชนม์ธิดา ยาแก้ว
นางสาวกรรณก มั๊กการุณ
นายไพศาล คงสถิตสถาพร

มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

2562

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต

รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์
เรื่อง

รูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กในชุมชนโคกโคเต่า
อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
Model of development quality of life for children
in the Kokokao community, Muang District, Suphanburi Province

ผศ.ดร.ฉัตรชัย บุษบงค์

(สาขาวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/คณะครุศาสตร์/วิทยาเขตสุพรรณบุรี)

นางสาวพรพิมล นามวงศ์

(สาขาวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/คณะครุศาสตร์/วิทยาเขตสุพรรณบุรี)

นางสาวชนม์ธิดา ยาแก้ว

(สาขาวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/คณะครุศาสตร์/วิทยาเขตสุพรรณบุรี)

นางสาวกรรณก มั๊กการุณ

(กองบริการนักศึกษา/วิทยาเขตสุพรรณบุรี)

นายไพศาล คงสถิตสถาพร

(กองประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต)

มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

2562

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต

(งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากงบประมาณแผ่นดินด้านการวิจัย ปีงบประมาณ 2561)

หัวข้อวิจัย	รูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กในชุมชนโคกโคเฒ่า อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
ผู้ดำเนินการวิจัย	ผศ.ดร.ฉัตรชัย บุษบงค์ นางสาวกรรณก มั๊กการุณ นางสาวชนม์ธิดา ยาแก้ว นางสาวพรพิมล นามวงศ์ นายไพศาล คงสถิตสถาพร
ที่ปรึกษา	ดร.วราณี เวสสุนทรเทพ
หน่วยงาน	สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์/หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต/คณะครุศาสตร์/ วิทยาเขตสุพรรณบุรี มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
ปี พ.ศ.	2562

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาบริบทที่เกี่ยวข้องกับเด็กในตำบลโคกโคเฒ่า 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของเด็กในตำบลโคกโคเฒ่า 3) เพื่อพัฒนารูปแบบ (Model) การพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กในตำบลโคกโคเฒ่า 4) เพื่อนำเสนอรูปแบบที่พัฒนาได้ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็ก วิธีการดำเนินการวิจัย โดยการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ในการดำเนินการวิจัยในพื้นที่ ตำบลโคกโคเฒ่า อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากรของการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชากรทุกคนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน จำนวน 4 หมู่บ้าน ในเขตตำบลโคกโคเฒ่า อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 3,805 คน กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ที่สามารถให้ข้อมูลได้ ในลักษณะ (Key-Informant) โดยใช้เทคนิคการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Typical case sample) ในชุมชนแบ่งตามระยะของการวิจัย ได้แก่ เด็กกับผู้ปกครองเด็ก จำนวน 64 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสำรวจบริบทชุมชน แบบสัมภาษณ์เชิงลึก แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า ปัญหา และคุณภาพชีวิตของเด็กในตำบลโคกโคเฒ่า จังหวัดสุพรรณบุรี ได้แก่ 1) ปัญหาของเด็กในตำบลโคกโคเฒ่า จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า จะมีปัญหาที่สำคัญ 4 ปัญหา ได้แก่ (1) ด้านร่างกาย (2) ด้านอารมณ์-จิตใจ (3) ด้านสังคม-วัฒนธรรม (4) ด้านปัญญา 2) องค์ประกอบที่เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กในตำบลโคกโคเฒ่า นั้นแบ่งออกเป็น 8 ด้าน ได้แก่ (1) อาหาร (2) ที่อยู่อาศัย (3) เครื่องนุ่งห่ม (4) สุขภาพ (5) การศึกษา (6) ครอบครัวอบอุ่น (7) การได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่น และ (8) การที่จะประสบความสำเร็จ มีโอกาสก้าวหน้า สิ่งที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของเด็กในตำบลโคกโคเฒ่า จังหวัดสุพรรณบุรี ได้แก่ 1) สิ่งที่มีอิทธิพลที่มาจากสภาพของตัวเด็กเอง พบว่า มี 4 ด้าน ได้แก่ (1) สิ่งที่มีอิทธิพลที่มาจากสภาพครอบครัว (2) เรื่องการเรียน (3) สภาพจิตใจ และ (4) ด้านสังคม 2) อิทธิพลจากปัจจัยภายนอกของเด็กในตำบลโคกโคเฒ่า จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า มี 5 ด้าน ได้แก่ (1) ความช่วยเหลือจากแหล่งอื่น (2) การมีส่วนร่วมสนับสนุนจากชุมชน (3) ศักยภาพชุมชน (4) โครงสร้างชุมชน และ (5) เศรษฐกิจชุมชน

รูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กในชุมชนโคกโคเต่า อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ได้มีการเสนอรูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กในชุมชนโคกโคเต่าใน 4 มิติ ได้แก่ (1) รูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตทางร่างกาย (2) รูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตทางอารมณ์-จิตใจ (3) รูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตทางสังคม-วัฒนธรรม และ (4) รูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตทางปัญญา โดยอาศัยองค์ประกอบที่เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็ก ได้แก่ ผู้ดูแลเด็ก ครอบครัว ชุมชน และภาครัฐ โดยนำเอาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในรูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กในชุมชนโคกโคเต่า

Research Title	Model of development quality of life for children in the Kokokao community, Muang District, Suphanburi Province
Researcher	Asst. Dr. Chatchai Busabong Miss Kornkanok Makkaroon Miss Chontida Yakaew Miss Pornpimon Namwong Mr. Paisarn Khongsathitsathaphorn
Research Consultants	Dr. Waranee Vessoontorntep
Organization	Program in Early Childhood Education/Bachelor of Education/ Faculty of Education/Suphanburi Campus Suan Dusit Rajabhat University
Year	2019

The purpose of this research is to: 1) study the contexts related to children in Khok Ko Tao District. 2) to study the factors affecting the quality of life of the children in Khok Koa District, 3) to develop the model, 4) To present the developed model to improve the quality of life of the children. Research Methodology By action research To conduct research in the area. Tambon Khok Ko Tao, Amphoe Mueang, Suphan Buri Population and population samples of this study were 3,805 people in 4 villages in the Khokhoaa Sub-district, Mueang District, Suphan Buri Province. The sample was able to provide information (Key-Informant). Using a typical case sample. The sample was divided into 64 groups. Tools used in research and data collection are Community Context Survey. In-depth interview Group recordings data analysis By content analysis.

The results showed that the problems and quality of life of children in Khok Kho Thao Sub-district Suphanburi Province 1) Problems of children in Khok Kho Thao Subdistrict Suphanburi Province, found that there are 4 major problems, namely (1) physical (2) emotional-psychological (3) social-cultural (4) intellectual 2) Quality of life of children in Khok Kho Subdistrict is divided into 8 areas: (1) Food (2) Housing (3) Apparel (4) Health (5) Education (6) Warm families (7) Being accepted by other people and (8) being successful Progressive opportunity Things that influence the quality of life of children in Khok Kho Thao Sub-district Suphanburi Province 1) The influences that come from the condition of the children themselves, found that there are 4 aspects: (1) things that are influenced by family conditions (2) learning (3) mental state and (4) social aspects 2) influences from external factors of children in Khok Kho Thao Subdistrict Suphanburi province, found that there are 5 areas

(1) assistance from other sources (2) participation from community support (3) community potential (4) community structure and (5) community economy.

Model for improving the quality of life of children in Khok Kho Thao community, Mueang District, Suphan Buri Province According to the economic principles, Sufficiency found that the quality of life development of children in Khok Kho Tao community has been proposed in 4 dimensions, namely (1) the development of quality of life in the body (2) quality development model Emotional-psychological life (3) Form for improving the quality of life of society - culture and (4) the development of quality of intellectual life By using elements that are important factors in the development of the quality of life of children, including children, families, communities and the public sector by applying the philosophy of sufficiency to be applied in the form of quality of life development of children in Khok Kho Thao community.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้เสร็จลุล่วงด้วยความกรุณาจาก ดร.วราณี เวสสุนทรเทพ ที่ปรึกษา ที่ได้ให้คำปรึกษาในการวิจัย ขอขอบคุณ ผศ.ดร.สุนทร เทียนงาม ผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบงานวิจัย คณะผู้วิจัย ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณคณะผู้บริหาร นักวิชาการ ผู้ดูแลเด็ก และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับองค์การบริหารส่วนตำบลโคกโคเฒ่า ผู้บริหารโรงเรียนวัดโคกโคเฒ่า และโรงเรียนวัดหนองสุวรรณทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอขอบคุณสำนักวิจัยมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ที่จัดระบบการดำเนินงานวิจัย คณะผู้วิจัย ขอขอบพระคุณเอกสารทุกเล่มที่นำมาอ้างอิงในงานวิจัยและเอกสารอื่น ๆ ที่ใช้ในการศึกษาในงานวิจัยครั้งนี้ และขอขอบคุณประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากผลการวิจัยครั้งนี้ให้การพัฒนาศึกษาของสังคมและประเทศชาติสืบต่อไป

คณะผู้วิจัย

2562

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญภาพ	ซ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญ	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
ขอบเขตการวิจัย	6
คำจำกัดความที่ใช้ในงานวิจัย	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
ตอนที่ 1 การพัฒนาคุณภาพชีวิต	8
ตอนที่ 2 ประชากรเศรษฐกิจพอเพียง	20
ตอนที่ 3 บริบทชุมชนโคกโคเฒ่า จังหวัดสุพรรณบุรี	33
ตอนที่ 4 พัฒนาการเด็กปฐมวัย	39
ตอนที่ 5 งานวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR)	69
ตอนที่ 6 รูปแบบและการพัฒนารูปแบบ	77
ตอนที่ 7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	84
กรอบแนวคิดในการวิจัย	90
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	91
3.1 ระเบียบวิธีวิจัย	91
3.2 ประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง	91
3.3 เครื่องมือในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	92
3.4 การดำเนินการวิจัย	93
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล	94
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล	95

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัย	96
ตอนที่ 1 ปัญหาและคุณภาพชีวิตของเด็กตำบลโคกโคเต่า จ.สุพรรณบุรี	96
ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของเด็กตำบลโคกโคเต่า จังหวัดสุพรรณบุรี	98
ตอนที่ 3 รูปแบบ (Model) การพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กในชุมชนโคกโคเต่า อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง	103
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	108
สรุปผลการวิจัย	109
อภิปรายผล	120
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้	125
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	126
บรรณานุกรม	127
บรรณานุกรมภาษาไทย	127
บรรณานุกรมภาษาต่างประเทศ	136
ภาคผนวก	138
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	139
ภาคผนวก ข ภาพการเก็บข้อมูลภาคสนาม	148
ประวัติผู้วิจัย	154

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
2.1	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปรากฏการณ์ มโนทัศน์ รูปแบบ	78
2.2	กรอบแนวคิดในการวิจัย	90
ช-1	การเก็บข้อมูลจากผู้อำนวยการโรงเรียนโคกโคเต่า	149
ช-2	การศึกษาสังเกต เด็ก ๆ ในชั้นเรียนปฐมวัย และสัมภาษณ์ครูในโรงเรียนโคกโคเต่า	149
ช-3	การเก็บข้อมูลภาคสนาม โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านดอนขุนราม	150
ช-4	การสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล	150
ช-5	การเก็บข้อมูลภาคสนาม โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลโคกโคเต่า	151
ช-6	เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ให้ข้อมูลการสัมภาษณ์	151
ช-7	คณะผู้วิจัย ลงพื้นที่ในชุมชนเก็บข้อมูล	152
ช-8	การประชุมกลุ่มย่อย ของชาวบ้านในพื้นที่	152
ช-9	การระดมสมองของชาวบ้านในพื้นที่	153
ช-10	การนำเสนอข้อมูลของชาวบ้านในพื้นที่	153